

”Framstegen är otvetydiga”

Utdrag ur Bengt Kristianssons tal vid Folk- & Försvars konferens i Sälen

I Afghanistan har den avgörande kraften för politisk, social och ekonomisk utveckling under historiens gång varit landsbygdens människor – en huvudsakligen jordbrukande, fromt religiös och starkt värdekonserverande befolkning, som också utgör en stor majoritet. Denna kraft har om och om igen förändrat planer, avsikter och ambitioner i den regerande kretsen, regionala eliter eller, så småningom, städernas bildade medelklass. Det är därför avgörande, nu som då, att förstå, beskriva och analysera hur föreställningar, idéer, uppfattningar ser ut i ett folkligt perspektiv i Afghanistan. Landets framtid handlar om att vinna den afghanska befolkningens förtroende.

I breda befolkningslager finns å ena sidan en uttalad frustration och besvikelse – missnöje – och å andra sidan, och samtidigt, – en stor uppskattning och förhoppning om fortsatt utveckling, återuppbyggnad och fred.

JAG HAR TIDIGARE, under fler år på 90-talet, arbetat i Afghanistan och under de senaste sex åren har jag tillbringat flera månader om året i landet. Som generalsekreterare för Svenska Afghanistankommittén har jag haft möjlighet att resa runt i landet, möta vår personal, gamla vänner och många vanliga afghaner och fått ta del av deras vardag och syn på utvecklingen.

Vad har gjorts och uppnåtts sedan talibanerna förlorade regeringsmakten 2001 och vad är det som så många afghaner vill se fortsätta att utvecklas? Det finns mycket att glädja sig över:

Landet har fått en konstitution, efter en allmänt respekterad process och därefter genomfört tre allmänna val: till president, parlament och provinnsråd. Man har avväpnat krigsherrar framgångsrikt på flera håll. En rad

viktiga kommissioner har etablerats – inte minst den osedvanligt imponerande Människorättskommissionen under ledning av Sima Samar. Ekonomin blomstrar på många håll och en valutareform har genomförts som hjälpt till att stabilisera ekonomin. Och resultat syns i de återupprättade statsfunktionerna med flera tekniska ministerier av hög klass, och utveckling av en armé och polis.

OCKSÅ INOM DEN MER traditionella utvecklings- och biståndssektorn finns framgångar, såsom:

- Skolan – från grundskole- till universitetsnivå. Antalet elever i grundskola har ökat från 0,5 till 6 miljoner.
- Hälsoområdet – med minskad barn- och mödradödlighet med över 25 procent
- Mer än 17 000 byar har mobiliserats i demokratibefrämjande beslut om den egna lokala utvecklingen i det så kallade Nationella solidaritetsprogrammet, NSP.
- Avsevärda framsteg noteras vad gäller minröjning med en minskning från 30 till tre minolyckor per dag.
- Vägar, flyg, telefoni och IT är ofantligt mycket mer utvecklat än tidigare
- Kvinnors och flickors möjligheter

är mycket förbättrade jämfört med talibantiden, och

- Media blomstrar – rikligare än någonsin förr.

DESSA RESULTAT INNEBÄR inte att allt är bra, men framstegen under de senaste sex åren är otvetydiga. Framstegen är också desto mer beundransvärda därför att utgångsläget 2001 var extremt dåligt.

Afghanistan fick av det internationella samfundet (Bonn-konferensen) kort tid (2,5 år) och dessutom en jämförelsevis liten tilldelning av medel för utveckling och fredsbefrämjande insatser att förändras från en fragmenterad fragil stat till demokrati, och från ruiner efter 25 års krig till återuppbyggt land i fred. Afghanistan fick de första åren mellan 1 och 15 procent för återuppbyggnad och fredsbevarande jämfört med länderna på Balkan, Rwanda, Kambodja, Öst-Timor etc...

...läs fortsättningen av talet på www.sak.se under ”Afghanistan – en lägesrapport”. ■

Bengt Kristiansson är SAKs generalsekreterare.

Jobba på SAK...

...alla tjänster
utannonseras
på www.sak.se

Håll utkik!